

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Sabina Nováková

Název práce:

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):

PhDr. Slavomír Horák, Ph.D.

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Autorka si kladla za cíl ukázat dynamiku americko-kyrgyzských vztahů v kontextu americké základny Manas v letech 2001-2014. Cíl byl zformulován zcela realisticky a smysluplně, což se projevilo v celém textu.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Autorka zvolila chronologický postup práce, což umožnilo postihnout dynamiku vztahů Kyrgyzstánu k základně, stejně jako reakcí americké a také ruské strany. Přesto mohla autorka považovat nad analýzou jednotlivých problémů (vztah ke stávajícím mocenským strukturám, otázka plateb za pronájem a za letecké palivo, ruský přístup apod.). To je však pouze jeden z možných postupů a metodu zvolenou autorkou to nijak nesnižuje.

Z hlediska tématu by bylo možné vytknout pouze úvodní kapitolu (s. 5-9), která pojednává o zájmu velmocí ve Střední Asii. Samo o sobě jde o téma příliš široké a jakkoliv chápu autorčin záměr vytvořit rámec pro další část textu, tuto kapitolu by bylo vhodnější pojmut spíše jako analýzu zájmu velmocí o Kyrgyzstán samotný. Z něho by vyplývaly jak závěry relevantní pro další kapitoly, tak i například poněkud přeceněná role Íránu v Kyrgyzstánu (s. 7). Z amerického hlediska mi naopak chybí analýza jiných podobných základen USA ve světě, které by ukázaly, zda případ základny v Manasu byl do jisté míry standardním prvkem v americké zahraničně-vojenské politice či zda je nutno vytvoření amerických základen posuzovat jako oddělené případy s vlastním kontextem. Tato diskuse by se mohla stát i součástí obhajoby.

Další drobnou připomínkou je menší zapojení kyrgyzské odborné diskuse k tématu. Jakkoliv autorka tuto diskusi ve své práci reflektuje, bylo by vhodné jí více doplnit i zdroji přímo z Kyrgyzstánu (dostupnými z větší části on-line). Ačkoliv autorka v úvodu připomíná jistou ideologizovanost místní expertní obce, přece jenom lze nalézt autory, kteří by charakterizovali místní expertní skupinu a zároveň postrádali jistou ideologickou příslušnost. Z takových mi například chybí články Marata Kazakpajeva, který se americko-kyrgyzskými vztahy zabýval, mj. i v odborné literatuře.

V případě další práce s tématem (publikace) by bylo vhodné text aktualizovat a zobecnit na otázku práce s kyrgyzskými elitami na základě amerických zkušeností se základnou Manas. Jak jednat s Kyrgyzstánem (a potažmo s Ruskem) o jakýchkoliv dalších projektech v zemi. Tyto projekty zdaleka nemusejí být vojenského charakteru, ale doporučení se mohou týkat i rozvojové pomoci, technické asistence v různých oblastech apod. Tímto krokem by práce získala opět na aktuálnosti, přestože tento návrh značně přesahuje záměr práce.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Z hlediska jazykového je nutno vyzdvihnout vynikající jazykové schopnosti v anglickém jazyce, které jsou na bakalářské úrovni mimořádné. Ostatní formální náležitosti jsou plně v souladu s akademickými normami a nelze k nim mít připomínek

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Celkově lze konstatovat, že autorka vytvořila výjimečně zdařilou bakalářskou práci, která si rozhodně zaslouhuje pozornosti v celosvětovém měřítku. Jak správně autorka podotkla, ve světě nebylo toto téma doposud systematicky a synteticky zpracováno nehlédě na řadu dílčích studií a komentářů. Z tohoto důvodu lze zvážit dopracování této práce a její publikaci v některém ze zahraničních časopisů (v tomto případě je však nutná hlubší konceptualizace tématu), případně jako samostatný working paper. Problémem je již jistá historičnost tématu, které není tak zajímavé pro americké, evropské či jiné think-tanky.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

- *Do jaké míry můžeme základnu Manas posuzovat v kontextu zahraniční a vojenské politiky USA jako specifický případ? Nebo jsou standardy založení a fungování základny a standardy práce s místními elitami a místní politickou scénou podobné i v případě jiných základen USA po světě? V čem jsou případná specifika US Manas Base oproti dalším základnám USA?*

- *Autorka ukazuje na významnou roli Ruska v uzavření základny, přinejmenším od roku 2005. Pouze na několika místech je však zmíněn postoj Číny. Bylo by možné rozvést dynamiku (pokud se tato dá postihnout) čínského postoje vůči základně?*

- *Lze americkou zkušenost s vyjednáváním o základně uplatnit i v současnosti v jiných sférách (rozvojová pomoc aj.) a jakým způsobem? Jaké plyne poučení pro práci s kyrgyzskými elitami?*

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

výborně s návrhem na pochvalu.

Datum: 3.6.2015

Podpis:

Pozn.: Hodnocení píše k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo přiložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.